

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3
Strategic Management of School Administrators Affecting Learner
Qualities in Schools under the Office of Roi Et Primary Educational
Service Area 3

เอกลักษณ์ เจือมา^{1*}, โกววัฒน์ เทศบุตร²
Aekkalak Chueama^{1*}, Kowat Tesaputa²

(Received: 2024-02-13; Revised: 2023-03-25; Accepted: 2024-04-02)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน และ 4) ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตาราง Krejcie & Morgan ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน ตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร เท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามคุณภาพผู้เรียน เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูงมาก และ 4) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X5) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร (X2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X3) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X4) ร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ร้อยละ 84.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Master of Education Degree Program Student. Educational Administration, Roi Et Rajabhat University

² Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

Corresponding author, E-mail: chueama2535@gmail.com

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .390 + .350X_5 + .227X_3 + .200X_2 + .128X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .366Z_{x5} + .277Z_{x2} + .233Z_{x3} + .140Z_{x4}$$

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์, คุณภาพผู้เรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: 1) to explore the strategic management of school administrators; 2) to explore the learner qualities in schools; 3) to investigate the relationship between the strategic management of school administrators and the learner qualities; and 4) to investigate the strategic management of school administrators affecting learner qualities in schools under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 331 school administrators and teachers under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 3. The sample size was determined using the Krejcie & Morgan table by randomized through proportional stratified random sampling technique, classified by the school sizes. The research instrument was a 5-rating scales questionnaire with 0.94 of reliability of strategic management part, and 0.96 of learner quality part. Statistics used in analyzing data were percentage, mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

Research results were: 1) strategic management of school administrators in overall and each aspect was at a high level; 2) learner qualities in overall and each aspect was at a high level; 3) The relationship of strategic management of school administrators and learner qualities was very high in positive way; and 4) strategic management of school administrators in the aspect of strategic control and evaluation (X_5), organizational direction determination (X_2), strategic formulation (X_3) and strategy implementation (X_4) together predicted at 84.1 percent to the learner qualities with .01 statistically significance. The predictive equation can be written as follows.

Predictive equation in raw score

$$Y' = .390 + .350X_5 + .227X_3 + .200X_2 + .128X_4$$

Predictive equation in standard score

$$Z'_y = .366Z_{x5} + .277Z_{x2} + .233Z_{x3} + .140Z_{x4}$$

Keywords: Strategic management, Learner quality, School administrator

บทนำ

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพของผู้เรียน ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2561)

คุณภาพผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารและการจัดการจึงเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารและจัดการอย่างไร จึงจะเกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน และมีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นที่สู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ผู้บริหารในสถานศึกษาจะต้องนำระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเป็นเครื่องมือที่จะดำเนินงานจัดการศึกษาตามภารกิจหลักในการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยนำหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารจะช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐานตามต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าสภาพที่เป็นปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านคุณภาพผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2563 ลดลงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมเฉลี่ยลดลง 0.89 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3, 2564) โดยคุณภาพผู้เรียนจะสะท้อนคุณภาพของห้องเรียน และคุณภาพของห้องเรียนจะสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนคุณภาพภาพรวมของการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะมีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการบริหารเชิงกลยุทธ์

การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการของผู้บริหารที่ใช้ในการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ประสบบอยู่ในขณะนั้น โดยการพิจารณากลยุทธ์นั้น สามารถทำให้องค์กรบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกิจการได้ (Glueck.& Jauch, 1984) ซึ่งการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นจุดรวมขององค์ความรู้และศาสตร์ต่าง ๆ การกำหนดนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติโดยการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เป็นระบบการบริหารที่นำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จในอนาคตได้อย่างยั่งยืนได้ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยองค์ความรู้ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพราะการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้ผู้บริหารจะต้องพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (ธีรยุทธ วัฒนาโชค, 2552)

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยวิเคราะห์ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการกำหนดมาตรฐานโรงเรียน มีจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ มาตรฐานของโรงเรียนยังไม่สะท้อนบริบทเฉพาะของโรงเรียน มีโรงเรียนบางแห่งไม่มีการกำหนดมาตรฐาน เช่น มีการกำหนดมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่บกพร่องในการกำหนดมาตรฐานระดับปฐมวัย

หรือมีการประกาศมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนแต่ยังบกพร่องในการกำหนดและประกาศค่าเป้าหมายในการพัฒนา พบจุดสำคัญที่ควรพัฒนาคือ แผนปฏิบัติการมีลักษณะเป็นแผนงบประมาณแต่รายละเอียดในการปฏิบัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ยังไม่สัมพันธ์กัน กิจกรรมที่กำหนดสะท้อนการนำสู่การปฏิบัติไม่ชัดเจน แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษากับแผนปฏิบัติการประจำปีไม่สัมพันธ์กัน มีโครงการจำนวนมากเกินไป มาตรฐานการศึกษาที่ระบุในแผนไม่สอดคล้องกับมาตรฐานในรายงานการประเมินตนเองประจำปี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง, 2560) โดยความสำคัญของการพัฒนาดังกล่าวจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการบริหารเชิงกลยุทธ์ ที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ซึ่งจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์และคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา จึงมุ่งประเด็นที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคการบริหารเชิงกลยุทธ์และเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3
2. เพื่อศึกษาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3
4. เพื่อศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

สมมุติฐานงานวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3
2. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 2,374 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 179 คน และครู 2,195 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 331 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตาราง Krejcie and Morgan (1970) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน และครู 306 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและกำหนดสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's scale โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 ได้จำนวน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.31 - 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's scale โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 ได้จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.34 - 0.73 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูด้วยตนเอง และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ทั้งหมดจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับคุณภาพผู้เรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีการบริหารเชิงกลยุทธ์/คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงกลยุทธ์/คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงกลยุทธ์/คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงกลยุทธ์/คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงกลยุทธ์/คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)
4. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การกำหนดทิศทางขององค์กร การควบคุมและประเมินกลยุทธ์การกำหนดกลยุทธ์ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (แสดงในตาราง 1)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.95	0.58	มาก
2. การกำหนดทิศทางขององค์กร	3.99	0.66	มาก
3. การกำหนดกลยุทธ์	3.97	0.56	มาก
4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.00	0.59	มาก
5. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	3.99	0.57	มาก
โดยรวม	3.98	0.55	มาก

2. คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ การคิด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร และการสร้างนวัตกรรม (แสดงในตาราง 2)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ	3.98	0.56	มาก
2. การคิด	4.00	0.58	มาก
3. การสร้างนวัตกรรม	3.95	0.57	มาก
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.99	0.57	มาก
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร	3.98	0.57	มาก
6. ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	4.07	0.57	มาก
โดยรวม	4.00	0.54	มาก

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านกับคุณภาพผู้เรียน พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กรการกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากทุกด้าน ($r_{xy} = 0.917$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (แสดงในตาราง 3)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ

คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 3

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	ระดับ ความสัมพันธ์
X ₁	1.00	-	-	-	-	.825**	สูงมาก
X ₂	.803**	1.00	-	-	-	.848**	สูงมาก
X ₃	.878**	.861**	1.00	-	-	.878**	สูงมาก
X ₄	.867**	.831**	.876**	1.00	-	.856**	สูงมาก
X ₅	.846**	.831**	.893**	.885**	1.00	.886**	สูงมาก
X	-	-	-	-	-	.917**	สูงมาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X₅) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรที่ถูกนำเข้ามาสมการพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X₅) การกำหนดทิศทางขององค์กร (X₂) การกำหนดกลยุทธ์ (X₃) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X₄) สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้ร้อยละ 84.10 และเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .390 + .350X_5 + .227X_3 + .200X_2 + .128X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .366Z_{x5} + .277Z_{x2} + .233Z_{x3} + .140Z_{x4}$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา				
	B	Std. Error	β	t	Sig.
X ₅	.350	.054	.366	6.485**	.000
X ₃	.227	.057	.233	3.997**	.000
X ₂	.200	.041	.227	4.909**	.000
X ₄	.128	.049	.140	2.624**	.009

a = .390, R = .917, R² = .841

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทุกสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาไว้ทุกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาได้มีการนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งการสำรวจความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้รับบริการ มากำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการของสถานศึกษาอันจะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ดังที่ สาคกร สุขศรีวงศ์ (2551) ที่ได้สรุปว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เมื่อองค์กรสร้างกลยุทธ์แล้ว ในขั้นต่อไปผู้บริหารจะต้องนำกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นนั้นไปปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดขึ้น องค์กรที่ไม่สามารถนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมย่อมเกิดปัญหาทางการบริหารจัดการ และไม่สามารถทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา รมโพธิ์ธี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งภาพรวมและรายข้อคำถามอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนได้นำกลยุทธ์ของโรงเรียนไปจัดทำแผนงานโครงการ หรือกิจกรรมจนนำไปสู่การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด ซึ่งถือว่าการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นหัวใจสำคัญ

ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ หากโรงเรียนมีกลยุทธ์ดีเพียงใดก็ตามแต่หากไม่นำกลยุทธ์นั้นไปสู่วิปฏิบัติที่แท้จริง ก็ไม่อาจทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ทักษะพื้นฐานของชีวิตและอาชีพ มีความสำคัญสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับในอนาคต ทักษะชีวิตและอาชีพคือความสามารถแสวงหาความรู้ นำพาตนเองเรียนรู้ ได้มีความมั่นใจในตัวเอง กระตือรือร้น ใฝ่รู้ ดำรงชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดี มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการทำงาน มีความยืดหยุ่นและปรับตัว ได้ศิริเริ่มงาน ซึ่งทักษะชีวิตและอาชีพ คือการเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคามได้ สอดคล้องกับกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ที่ได้ให้คำอธิบายของคุณภาพผู้เรียนว่า คือ ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ อ่อนนุ่ม (2560) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตรปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ตามลำดับ และคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโดยจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ขององค์กรและการนำแผนกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติ แผนกลยุทธ์ขององค์กรจะถูกกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรก้าวหน้าในทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Katz and Kahn (1978) ที่สรุปว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นดำเนินการในลักษณะเชิงระบบ (system approach) ประกอบด้วยแนวคิดพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (input) ในระบบการศึกษา ได้แก่ นโยบายทางการศึกษา งบประมาณ บุคลากร การบริหารจัดการ วัสดุและอุปกรณ์ ซึ่งมีการดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการ (process) ต่างๆ ประกอบด้วย การบริหาร ได้แก่ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ ส่วนผลผลิต (output) คือ ผลลัพธ์อันเกิดจากกระบวนการผลิต ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของพรพิมล อุ่นเสียม (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุง การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอันเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการ จัดการศึกษา

4. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ซึ่งพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_5) การกำหนดทิศทาง ขององค์กร (X_2) การกำหนดกลยุทธ์ (X_3) และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4) สามารถพยากรณ์คุณภาพ ผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 (Y) ร้อยละ 84.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ เกี่ยวกับกระบวนการวัดและการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้ มีการประเมินกลยุทธ์ และการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามเป้าหมาย ของสถานศึกษา มีการควบคุมกลยุทธ์โดยวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง และประเมินเปรียบเทียบกับ ผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีการปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับ ญัตติฉบับที่ 2552 ได้สรุปว่า การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ เป็นการ ติดตามและตรวจสอบ วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้กลยุทธ์ที่กำหนดอยู่ เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เพื่อองค์กรจะได้คุณค่าสูงสุดจากการดำเนินงาน ตลอดจนทำการ ประเมินผลจากการดำเนินกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปพิจารณา ในการพัฒนากลยุทธ์ต่อไป

ส่วนด้านที่ไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม แต่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ยังขาดการศึกษาสภาพของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายหลัก คือ โดยการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ การกำหนดทิศทางกลยุทธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับ จริฎ คิตขยัน (2564) ที่ได้สรุปว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการดำเนินงาน ของสถานศึกษา การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนอย่างทั่วถึงและความสามารถในการให้บริการทาง การศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพและสุขภาพ ที่เกิดจากผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็น สาเหตุที่ทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลการวิจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาได้ดีที่สุด คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ดังนั้นในการพัฒนาผู้บริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารควรได้รับการฝึกอบรมการใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เพื่อผู้บริหารสามารถนำกลยุทธ์ที่ประยุกต์ใช้ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษาต่อไป

2. ผลการวิจัยระดับคุณภาพผู้เรียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างนวัตกรรม ดังนั้น การที่จะมุ่งให้ผู้เรียนในสถานศึกษามีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารต้องเน้นให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้ ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ร้อยละ 84.10 ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญและพัฒนากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ทั้ง 4 ด้าน ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษามากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา และเพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา เนื่องจากงานวิจัยนี้พบปัจจัยที่สามารถทำนายได้เพียงร้อยละ 84.10 เพื่อได้ทราบปัจจัยเพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*.
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มสารสนเทศสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. (2563). *ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัด สพป.ร้อยเอ็ด เขต 3*.
<http://data.boppobec.info/emis/school.php?AreaCODE=4503>
- จรัญ คิดขยัน. (2564). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
กรูด ป่าร้อน คลองสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑*.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- ชลธิชา ร่มโพธิ์ศรี. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2552). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management
(ฉบับปรับปรุงใหม่)*. ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ธีรยุทธ วัฒนโชค. (2552). กลยุทธ์: กลยุทธ์เพื่อการเติบโตสมัยใหม่. *วารสารจุฬาลงกรณ์ปริทัศน์*, 16(63)
42.
- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- พรพิมล อุ่นเสียม. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สาคร ศุขศรีวงศ์. (2551). *การจัดการ: จากมุมมองของนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. จี พี
ไซเบอร์ พรินท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 . (2564). *รายงานผลการดำเนินงาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ประจำปีงบประมาณ 2563*.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง.(2560). *สรุปผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอก รอบสาม(พ.ศ.2554-2558)*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สิงห์บุรี อ่างทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. โรงพิมพ์
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ*. ชุมชนุสสภรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษา พิเศษ*. โรงพิมพ์ชุมชนุสสภรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Glueck, W. F., & Jauch, L. R. (1984). *Business Policy and Strategic Management*. McGraw-Hill.
- Katz, D. and Kahn, R. L. (1978). *The Social Psychology of Organizations* (2nded). John Wiley & Sons,
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607–610.